

MAKROEKONOMİ BÜLTENİ

AĞUSTOS 2019

Hazırlayan: Doç. Dr. Metin ÖZDEMİR

04.09.2019

BUSİAD
BURSA SANAYİCİLERİ ve
İŞİNSANLARI DERNEĞİ
— 1978 —

40
YIL

Sayı: 08/19

MAKROEKONOMİ BÜLTENİ

AĞUSTOS 2019

04.09.2019

Hazırlayan: Doç. Dr. Metin ÖZDEMİR

Sayı : 08/19

ENFLASYON AÇIKLAMASI ve AYLIK MAKROEKONOMİK DEĞERLENDİRME

...

Temmuz 2019 itibariyle tüketici fiyatlarının, %1,36 düzeyinde arttığı ve %15,72 olan yıllık enflasyonun %16,65 düzeyine yükseldiği görülmüştü. Çekirdek enflasyon ise %14,86 düzeyinden %16,20 düzeyine yükselmiştir. Ağustos 2019'da ise tüketici fiyatlarının %0,86 düzeyinde arttığı ve yıllık enflasyon oranının %15,01 düzeyine gerilediği gözlenmiştir. Çekirdek enflasyon ise %13,60 düzeyine gerilemiştir.

Yıllık enflasyon oranı Ağustos ayı itibariyle değerlendirildiğinde, aylık düzeyde alkollü içecekler ve tütün ve eğitim ve konut gruplarında artışlar gözlenirken, en fazla düşüş ulaştırma ve giyim ve ayakkabı grubunda gerçekleşmiştir. Yıllık olarak alkollü içecekler ve tütün çeşitli mal ve hizmetler, ev eşyası, lokanta ve oteller ve eğitim grubu enflasyonu olumsuz etkilemeye devam etmiştir.

PARA POLİTİKASI VE FAİZ

TCMB, Eylül 2018'den Haziran 2019'a kadar olan dönemde politika faizi olan bir hafta vadeli repo ihale faiz oranını yüzde 24 düzeyinde sabit tutmuştu. Temmuz ayında yapılan toplantıda ise bir hafta vadeli repo ihale faiz oranını yüzde 24'ten yüzde 19,75'e düşürmüştür.

Küresel büyüme görünümündeki zayıflama eğilimi giderek belirginleşirken FED'in 11 yıl aradan sonra ilk kez faizleri indirmesi yanında ECB'nin Eylül ayında para politikasında gevşeme yönünde bir adım atacağı yönündeki beklentiler güçlenmiştir. Ticaret savaşları ve korumacılık eğilimleri ise küresel politika belirsizliğinin yüksek düzeyde sürmesine neden olmaktadır. Bu nedenle, gelişmekte olan ülke ekonomilerine yönelik sermaye akımlarının dalgalı ve zayıf bir seyir izlediği gözlenmektedir. TCMB'nin enflasyon görünümündeki iyileşme ve ülke risk primindeki gerileme eğiliminin sürmesine bağlı olarak kademeli faiz indirimlerine devam etmesi beklenmektedir.

Bülten, aylık makroekonomik gelişmelere ilişkin bilgilendirme amacıyla BUSİAD üyelerine yönelik olarak hazırlanmaktadır. Kullanılan haber ve veriler, güvenilir olduğu düşünülen ve kamuya açık kaynaklardan derlenmektedir. Bültende yer alan yorum ya da tahminler, üyelerin karar alma sürecine yönelik bir nitelik taşımamaktadır. Bu nedenle, BUSİAD ve bülten hazırlayıcılarının herhangi bir sorumluluğu bulunmamaktadır.

MAKROEKONOMİ BÜLTENİ

AĞUSTOS 2019

04.09.2019

Hazırlayan: Doç. Dr. Metin ÖZDEMİR

Sayı: 08/19

SANAYİ ÜRETİM ENDEKSİ, KAPASİTE KULLANIMI ve REEL KESİM GÜVEN ENDEKSİ

Mayıs 2019'da %1,3 artış gösteren sanayi üretimi, Haziran 2019'da %3,7 düzeyinde azalış sergilemiştir. Ağustos 2019 itibariyle, imalat sanayi genelinde kapasite kullanım oranı, bir önceki aya göre 0,3 puan artarak %76,2 seviyesinde gerçekleşmiştir. Ağustos 2019 itibariyle Reel Kesim Güven Endeksi, bir önceki aya göre 5,5 puan azalarak 102,1 seviyesinde gerçekleşmiştir.

TÜİK tarafından açıklanan Ekonomik Güven Endeksi Ağustos ayında bir önceki aya göre %7,9 oranında artarak 80,7 değerinden 87,1 değerine yükselmiştir. Ekonomik güven endeksindeki artış, tüketici, hizmet sektörü, perakende ticaret, reel kesim güven endeksi ve, inşaat sektörü güven endeksinde artışlardan kaynaklanmıştır.

TCMB tarafından yayımlanan Ağustos ayı Beklenti Anketi sonuçlarına göre; Türkiye ekonomisinin 2019 yılı büyüme beklentisi bir önceki anket döneminde %-0,002 iken bu anket döneminde % 0,02 olmuştur. Türkiye ekonomisinin, 2019 yılının ilk çeyreğinde gözlenen daralmanın ardından ikinci çeyrekte de %-1,5 küçülme kaydettiği görülmüştür. Harcamalar itibariyle kamu ve net ihracatın büyümeye katkısı pozitif olurken yatırımlardaki sert azalış büyümeyi ciddi ölçüde aşağı yönlü etkilemiştir. Tüketim harcamalarında ise önceki çeyreğe göre daralmanın ivme kaybettiği gözlenmektedir. Sektörler itibariyle değerlendirildiğinde ise, tarım ve hizmetler sektörü büyümeye katkı verirken sanayi ve özellikle inşaatla gözlenen daralma büyümeyi olumsuz etkilemiştir. Öncü göstergelerde kısmen toparlanma olsa da, yılın ikinci yarısı için de büyümenin mevcut kompozisyonunu sürdürmesi beklenmektedir.

İŞSİZLİK

Mayıs 2019 itibariyle Türkiye genelinde işsizlik oranı %12,8 seviyesinde gerçekleşmiştir. Aynı dönemde tarım dışı işsizlik oranı ise %15 olarak tahmin edilmiştir. 15-24 yaş grubunu kapsayan işsizlik oranı %23,3 düzeyindedir. İstihdam oranı %46,1 olurken işgücüne katılım oranı %52,9 seviyesinde gerçekleşmiştir.

Bülten, aylık makroekonomik gelişmelere ilişkin bilgilendirme amacıyla BUSİAD üyelerine yönelik olarak hazırlanmaktadır. Kullanılan haber ve veriler, güvenilir olduğu düşünülen ve kamuya açık kaynaklardan derlenmektedir. Bültende yer alan yorum ya da tahminler, üyelerin karar alma sürecine yönelik bir nitelik taşımamaktadır. Bu nedenle, BUSİAD ve bülten hazırlayıcılarının herhangi bir sorumluluğu bulunmamaktadır.

MAKROEKONOMİ BÜLTENİ

AĞUSTOS 2019

04.09.2019

Hazırlayan: Doç. Dr. Metin ÖZDEMİR

Sayı: 08/19

Bu dönemde istihdam edilenlerin %18,3'ü tarım, %19,6'sı sanayi, %5,5'i inşaat, %56,6'sı ise hizmetler sektöründe çalışmaktadır. Önceki yıl ile karşılaştırıldığında tarım sektörünün istihdam edilenler içindeki payı 0,5 puan, inşaat sektörünün payı 1,7 puan azalırken, sanayi sektörünün payı 0,1 puan, hizmet sektörünün payı 2 puan artmış göstermiştir.

DIŞ TİCARET ve CARI DENGİ

Temmuz 2019 itibariyle, yıllık bazda ihracat %,7,9 artarak 15,2 milyar dolar, ithalat ise %,8,5 azalarak 18,3 milyar dolar düzeyinde gerçekleşmiştir. Böylelikle dış ticaret açığı %,46,9 azalarak 3,2 milyar dolara gerilemiştir. İhracatın ithalatı karşılama oranı %,82,6 olarak gerçekleşmiştir.

Cari işlemler hesabı, bir önceki yılın Haziran ayına göre 2,471 milyon dolar azalarak 548 milyon dolar açık vermiştir. Bunun sonucunda cari işlemler hesabı Kasım 2002'den bu yana ilk kez fazla vermiştir. İktisadi faaliyette gözlenen daralmaya bağlı olarak dış ticaret açığında kaydedilen gerileme, cari açığın düşmesinde belirleyici olmaya devam etmektedir. Seyahat gelirlerindeki önemli artış ve turizm gelirlerinin cari açığın azalmasında rol oynadığı gözlenmektedir.

Dış ticaret açısından mevcut veriler, iktisadi faaliyette meydana gelen gerilemenin dış ticaret dengesini olumlu etkisinin sürdüğüne işaret etmektedir. Yılın ikinci yarısında dış ticaret dengesinin seyrinde, iç talebin dengelenme düzeyi ve ihraç pazarlarındaki görünümün belirleyici olacağı anlaşılmaktadır.

Bülten, aylık makroekonomik gelişmelere ilişkin bilgilendirme amacıyla BUSİAD üyelerine yönelik olarak hazırlanmaktadır. Kullanılan haber ve veriler, güvenilir olduğu düşünülen ve kamuya açık kaynaklardan derlenmektedir. Bültende yer alan yorum ya da tahminler, üyelerin karar alma sürecine yönelik bir nitelik taşımamaktadır. Bu nedenle, BUSİAD ve bülten hazırlayıcılarının herhangi bir sorumluluğu bulunmamaktadır.

Bursa ve Türkiye ekonomisine büyük katma değer sağlayan üyeleri ile sivil ekonomik toplumda güç birliğinin ifadesi olan Bursa Sanayicileri ve İşinsanları Derneği'nin (BUSİAD) Yönetim Kurulu Başkanı Ergun Hadi TÜRKAY, Ağustos Ayı enflasyon verileri ile makroekonomik gelişmeleri değerlendirdi. Konuyla ilgili basın bülteni aşağıdadır.

BUSİAD'ın Ağustos Ayı Enflasyon Değerlendirmesi

“Bolluk yaratmamız şart”

Bursa Sanayicileri ve İşinsanları Derneği (BUSİAD) Yönetim Kurulu Başkanı Ergun Hadi Türkay, ağustos ayı enflasyonun beklentilerin altında gerçekleşmesinin sevindirici olduğunu, bolluk yaratılınca rakamların istenen seviyelere doğru geldiğini söyledi.

BUSİAD Başkanı Türkay, beklentilerin 1.30 seviyelerinde olmasına karşın gerçekleşen rakamın 0.86 çıkmasında tarım ürünlerindeki bolluğun etkisinin açıkça görüldüğünü ifade ederek, “Alkol ve tütünde yaşanan artış ise enflasyonun daha da düşmesini engelledi. Enerjiye yapılan zammın aynı oranda enflasyona yansımamasını umuyoruz” dedi.

Türkay, enflasyondaki gerilemenin aynı oranda devam etmesi halinde Merkez Bankası'nın yıl sonu hedefi olan 13.9'a ulaşmanın mümkün olabileceğini ancak sonbahar ve kışta büyük engeller olduğunu da hatırlattı.

Türkay, şöyle devam etti:

“Bir ay arayla doğal gaza yapılan zamlar, ‘Enflasyonla mücadele bitti mi?’ Sorusunu akla getiriyor. Gıda ürünleri yeniden zamlanırsa ve enerjiye yapılan zamlar aynı şekilde ürünlere yansırırsa hedeften uzaklaşma da yaşanabilir. Enflasyonu, maliyetlerin azalması ve bollukla düşürebiliriz. Maliyetleri düşürmek çok da elimizde olmadığı için bize en yakın çözüm bolluk yaratmaktır. Bu da üretimin önündeki engellerin aşılmasıyla olur. Üretim artarsa, enflasyon düşeceği gibi, istihdam ve büyüme de sağlarız. Buraya odaklanmalıyız.”

Tekrar güven ortamının oluşturulmasının şart olduğunu kaydeden Türkay, “Kapasiteler tam olarak kullanılamadığı için yeni yatırımlar da beklemeye alınmış durumda” dedi.

Bülten, aylık makroekonomik gelişmelere ilişkin bilgilendirme amacıyla BUSİAD üyelerine yönelik olarak hazırlanmaktadır. Kullanılan haber ve veriler, güvenilir olduğu düşünülen ve kamuya açık kaynaklardan derlenmektedir. Bültende yer alan yorum ya da tahminler, üyelerin karar alma sürecine yönelik bir nitelik taşımamaktadır. Bu nedenle, BUSİAD ve bülten hazırlayıcılarının herhangi bir sorumluluğu bulunmamaktadır.